EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 7.8.2020.
COM(2020) 358 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Godišnje izvješće o operacijama humanitarne pomoći Europske unije financiranima 2019.

UVOD 2

OPERACIJE HUMANITARNE POMOĆI FINANCIRANE 2019. 2

Pregled glavnih financiranih operacija humanitarne pomoći 2

Horizontalni prioriteti 9

Sažetak evaluacija izvršenih 2019. 10

Proračun za 2019. 11

DODATNE INFORMACIJE I IZVORI 12

Popis partnera koji su potpisali okvirni sporazum o partnerstvu za 2014. 13

UVOD

U ovom su izvješću predstavljene glavne aktivnosti Europske unije (EU) i rezultati njezinih politika 2019. u području humanitarne pomoći koju je financirala Europska komisija (EK). Izvješće je sastavljeno prema članku 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996.

OPERACIJE HUMANITARNE POMOĆI FINANCIRANE 2019.

U 2019. bilo je potrebno sve više humanitarne pomoći zbog složenih kriza, koje su često uzrokovale velika raseljavanja stanovništva, te prirodnih nepogoda i izbijanja epidemija. Glavna uprava za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći Europske komisije (Glavna uprava ECHO) u tom je kontekstu ostala glavni humanitarni donator te je dodijelila 2,4 milijarde EUR milijunima ljudi pogođenih krizama u više od 80 država. Da bi smanjila sve veću razliku u humanitarnom financiranju, Glavna uprava ECHO nastavila je poticati ispunjenje obveza iz Velikog dogovora, posebno u vezi s višesektorskom zajedničkom ocjenom potreba.

EU je znatan dio humanitarne pomoći namijenio ljudima pogođenima krizom u Siriji i susjednim državama, među ostalim iz Instrumenta EU-a za izbjeglice u Turskoj. EU se usredotočio i na pružanje podrške stanovništvu iz „zaboravljenih kriza", npr. u Srednjoafričkoj Republici, Sudanu, Pakistanu, Kolumbiji, Venezueli, Haitiju i Filipinima.

Glavna uprava ECHO imala je vodeću ulogu u promicanju principijelne humanitarne pomoći i poštovanja međunarodnog humanitarnog prava. To je postigla angažmanom u specifičnim humanitarnim krizama, ali i na svjetskoj razini u okviru predsjedanja skupinom za potporu donatorima[1] Međunarodnog odbora Crvenog križa i inicijativom za dobru praksu doniranja humanitarne pomoći[2] (zajedno sa Švicarskom).

Glavna uprava ECHO za svoj pristup na temelju dokaza financira i upotrebljava indeks humanitarnog rizika INFORM, koji je razvio Zajednički istraživački centar (JRC), a koji su mnoge organizacije poput UN-a i međunarodnih nevladinih organizacija preuzele kao metodologiju za procjenu rizika.

Pregled glavnih financiranih operacija humanitarne pomoći

Sahel – složena kriza

EU je odgovorio na hitne humanitarne potrebe u Burkini Faso, Mauritaniji, Maliju, Čadu, Nigeru, Nigeriji i Kamerunu te im je dodijelio 188 milijuna EUR. U to su bili uključeni mehanizmi brzog odgovora (tromjesečni višesektorski paket hitne pomoći) i podrška postojećim nacionalnim strukturama radi održavanja pristupa osnovnim uslugama. EU je svojom humanitarnom pomoći olakšao pristup teško dostupnim područjima putem humanitarnih zračnih linija, humanitarnih civilno-vojnih koordinacija i upravljanja informacijama.

[1] Skupina za potporu donatorima Međunarodnog odbora Crvenog križa sastoji se od vlada, nadnacionalnih organizacija ili međunarodnih institucija koje doniraju najmanje 10 milijuna CHF godišnje.
[2] Inicijativa za dobru praksu doniranja humanitarne pomoći neformalan je forum donatora koji okuplja 42 donatora čiji je cilj pružanje djelotvorne i pouzdane humanitarne pomoći.

EU je za vrijeme sezone nestašice osigurao hranu i liječenje za djecu koja su patila od teške akutne pothranjenosti i hitno im je trebala liječnička skrb zbog problema s prehranom. Nadalje, EU je aktivno radio na povezivanju humanitarne i razvojne pomoći da bi ojačao otpornost stanovništva pogođenog krizom te na uklanjanju glavnih uzroka nesigurnosti opskrbe hranom i akutne pothranjenosti.

Regionalna kriza u Srednjoafričkoj Republici

Iako je u veljači potpisan mirovni sporazum, humanitarna situacija u Srednjoafričkoj Republici (SAR) nije se poboljšala. Za SAR i izbjeglice iz SAR-a u Kamerunu i Čadu izdvojena su 22,4 milijuna EUR radi višesektorske humanitarne pomoći te jačanja humanitarne koordinacije, sigurnosti i logistike.

Kriza na području oko jezera Čad

Od 17,4 milijuna ljudi koji žive u Nigeriji, Nigeru, Kamerunu i Čadu 10,7 milijuna trebalo je humanitarnu pomoć, a među njima je bilo više od 6 milijuna djece. EU je pružio približno 64 milijuna EUR višesektorske humanitarne pomoći.

Južni Sudan

U 2019. oko 7,5 milijuna stanovnika Južnog Sudana hitno je trebalo humanitarnu pomoć, a susjedne su zemlje prihvatile više od dva milijuna izbjeglica iz te države. EU je dodijelio 51,6 milijuna EUR Južnom Sudanu za rješavanje velike nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti diljem države. S obzirom na ekstremne razine nasilja i upotrebu seksualnog nasilja kao oružja u ratu, zaštita djece i žena je prioritet za EU.

Sudan

Ova država trpi posljedice sukoba koji traju desetljećima, neviđene gospodarske krize i sve većih cijena hrane, a za 25 % stanovništva opskrba hranom vrlo je nesigurna. Tijekom godine većina humanitarne pomoći EU-a, 55,7 milijuna EUR, iskorištena je za pomoć u hrani te za nutricionističku skrb i liječenje, prvenstveno za djecu mlađu od pet godina, trudnice i dojilje. EU dopunjuje humanitarno financiranje razvojnom pomoći da bi zajednice razvile otpornost i da bi stanovništvo u Sudanu imalo veći pristup dugoročnoj socijalnoj zaštiti.

Regionalna kriza na području Velikih jezera

Demokratska Republika Kongo i Republika Kongo pogođene su stalnim sukobima i ebolom. Komisija je regiji dodijelila otprilike 72 milijuna EUR, među ostalim za odgovor na ebolu. Još je sedam milijuna EUR dano za operacije u okviru programa ECHO Flight.

Etiopija

Kao posljedica etnički motiviranog nasilja broj interno raseljenih osoba u Etiopiji dosegao je vrhunac od 3,1 milijuna početkom 2019., nakon čega je pao na dva milijuna. Unatoč tome što sigurnost nije uvijek bila zajamčena, vlasti su pokušale vratiti raseljene osobe u mjesto porijekla te su tako prekršile načela dobrovoljnog i sigurnog povratka. EU je u 2019. donirao 51,5 milijuna EUR kako bi pogođenom stanovništvu pružio hranu, sklonište, osnovne kućanske potrepštine, liječenje pothranjenosti, vodu, sanitarne usluge i usluge zaštite. Najveći dio sredstava dodijeljen je osobama koje su bježale od stalnog nasilja te uništenja vlastitih domova i gubitka sredstava za život.

Kenija

Kenija je prihvatila otprilike 490 000 izbjeglica, a zbog vladine politike o kampovima one su potpuno ovisne o pomoći. Nova suša dovela je do je nesigurnosti opskrbe hranom za otprilike 2,6 milijuna ljudi, raseljavanja stanovništva i povećanog rizika od sukoba oko oskudnih pašnjaka i vode.

EU je Keniji donirao 15,95 milijuna EUR, od toga 11,5 milijuna EUR za izbjegličke kampove, 1,3 milijuna EUR za pripravnost u slučaju katastrofe u tri okruga, u kojima su česte iznenadne katastrofe i 3,15 milijuna EUR kao odgovor na hitne situacije izazvane sušama i poplavama izvan kampova.

Somalija

Humanitarne potrebe i dalje su visoke zbog stalnih nepredvidivih vremenskih prilika i oružanih sukoba. Nova suša pridonijela je pogoršanju humanitarne situacije, a kraj godine bio je obilježen natprosječno kišnom sezonom na jugu države, koja je uzrokovala velike riječne poplave. Zbog poplava je pogođeno više od 500 000 ljudi, raseljeno 370 000, a uništeni su i usjevi. Time su se smanjili kapaciteti stanovništva da se nosi s nepogodama i produljio se oporavak. Komisija je dodijelila otprilike 63 milijuna EUR za odgovor na ovu krizu.

Uganda

Uganda je prihvatila 1,41 milijun izbjeglica, od kojih 91 % potječe iz Južnog Sudana i Demokratske Republike Kongo. Nadalje, u ovoj državi od kolovoza 2018. postoji veliki rizik od prijenosa ebole iz susjedne Demokratske Republike Kongo, u kojoj trenutačno vlada najveća epidemija te bolesti. EU je donirao 33 milijuna EUR za zaštitu, pomoć u hrani, zdravstvenu skrb, pristup sigurnoj vodi i sanitarnim uslugama te pomoć u obrazovanju izbjeglica i zajednica koje su ih prihvatile. Usto, pružena je podrška za pripravnost i odgovor na ebolu te njezino praćenje da bi se ojačala otpornost i samodostatnost najranjivijih ljudi te smanjila njihova ovisnost o dugoročnoj pomoći.

Regija južne Afrike i Indijskog oceana (SAIO)

Ekstremni vremenski događaji česta su pojava u ovoj regiji, a zbog klimatskih promjena postaju sve češći i jači. EU joj je dodijelio više od 66 milijuna EUR za hitnu humanitarnu pomoć i pripravnost za katastrofe te je naglasio koliko je važno jačanje kapaciteta zajednica i tijela za upravljanje katastrofama za nošenje s opetovanim prirodnim katastrofama.

Dva snažna ciklona pogodila su južnu Afriku i tri milijuna ljudi u Zambiji, Esvatiniju, Lesotu, Madagaskaru, Mozambiku, Zimbabveu, Malaviju i Komorima. EU je odmah pružio humanitarnu pomoć pogođenim državama, među ostalim tako što je u Mozambiku aktivirao Mehanizam Unije za civilnu zaštitu.

Zimbabve su tijekom gospodarske krize pogodile nepogode poput ciklona Idai, zbog čega je 7,7 milijuna ljudi (više od 50 % stanovništva) suočeno s nesigurnošću opskrbe hranom. EU je dodijelio 31,6 milijuna EUR za odgovor na posljedice ciklona, pri čemu je većina bila za humanitarnu pomoć u hrani i pripravnost za katastrofe.

Venezuela

Društveno-gospodarski kolaps Venezuele uzrokovao je raseljavanje 3,9 milijuna stanovnika 2019. Prema Uredu Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova (UN-OCHA) najmanje sedam milijuna ljudi trebalo je humanitarnu pomoć, prvenstveno zbog nedostatka

pristupa zdravstvenim uslugama, obrazovanju, hrani i prehrani.

EU je dodijelio ukupno 55 milijuna EUR za pružanje humanitarne pomoću raseljenom stanovništvu i podršku zajednicama koje su ih prihvatile. Glavna uprava ECHO u svibnju je osnovala ured u Caracasu da bi pomno pratila intervencije. Pojačani humanitarni angažman pridonio je otvaranju humanitarnog prostora u državi, a Glavna uprava ECHO predvodila je Konferenciju solidarnosti za Venezuelu, koja se u listopadu održala u Bruxellesu.

Kolumbija

Humanitarna situacija u Kolumbiji naglo se pogoršala zbog sve većih unutarnjih sukoba i činjenice da je država prihvatila 1,6 milijuna izbjeglica iz Venezuele. U Kolumbiji su prirodne katastrofe vrlo česte, a posebno su im izložene općine pogođene sukobima. Raseljeno je otprilike 140 000, a kretanje je bilo ograničeno za više od 350 000 ljudi, zbog čega nisu imali pristup sredstvima za život i osnovnim uslugama. Procjenjuje se da su susjedne države prihvatile 350 000 kolumbijskih izbjeglica.

Glavna uprava ECHO dodijelila je 11 milijuna EUR za pomoć ljudima pogođenima sukobima i prirodnim katastrofama u Kolumbiji i regiji. Pružila je pomoć u obliku zaštite, zdravstvene skrbi, vode i sanitarnih usluga, obrazovanja i pripravnosti za katastrofe.

Haiti

Politički nemiri, sve veće nasilje i gospodarska recesija u Haitiju uzrokovali su eroziju ionako slabe kupovne moći najranjivijih kućanstava, a 3,7 milijuna ljudi pogodila je teška prehrambena kriza. Glavna uprava ECHO izdvojila je 14 milijuna EUR kao odgovor na akutnu nesigurnost opskrbe hranom i kao podršku humanitarnoj koordinaciji. Još tri milijuna EUR uložila je u pripravnost za katastrofe.

Afganistanska kriza (Afganistan, Pakistan, Iran)

U Afganistanu se odvija jedan od najsmrtonosnijih sukoba na svijetu: 17 milijuna stanovnika (50 % stanovništva države) živi u područjima koja su jako pogođena sukobima, a od toga je 3,4 milijuna osoba interno raseljeno. Diljem svijeta postoji oko 10 milijuna afganistanskih izbjeglica, uključujući one koji imaju osobne isprave i one koji ih nemaju. Iran i Pakistan glavni su primatelji afganistanskih izbjeglica: prihvatili su i pružaju pomoć za tri, odnosno četiri milijuna ljudi.

Glavna uprava ECHO dodijelila je Afganistanu 61 milijun EUR većinom za odgovor na hitne situacije i skrb u slučaju traume. U Iranu i Pakistanu EU je pružio 18 milijuna EUR humanitarne pomoći afganistanskim izbjeglicama i najranjivijem lokalnom stanovništvu. EU je podupirao obrazovanje afganistanske djece u Iranu, što je uključivalo i registraciju njihovih obitelji. Druga područja u kojima je EU pružio pomoć u Iranu i Pakistanu bila su voda, sanitarne i higijenske usluge, sigurnost opskrbe hranom te sredstva za život, skloništa, zaštita i zdravlje.

Kriza naroda Rohindža (Mjanmar/Burma, Bangladeš)

Pripadnici etničke skupine Rohindža u Mjanmaru/Burmi izloženi su sustavnoj diskriminaciji i ciljanom nasilju. Ured Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) je

krajem 2019. u vrlo gusto napučenom velikom kampu Cox's Bazar (Bangladeš) registrirao 855 000 izbjeglica iz etničke skupine Rohindža. Oni su potpuno ovisni o humanitarnoj pomoći jer nemaju slobodu kretanja, priliku da zarade za život ni pristup socijalnim uslugama. Usto, u ovom području često dolazi do prirodnih katastrofa. Otprilike 600 000 Rohindža još je živjelo u teškim uvjetima u saveznoj državi Rakhine, a dio njih živio je u kampovima s ograničenom slobodom kretanja i bio je potpuno ovisan o humanitarnoj pomoći.

EU je za krizu naroda Rohindža u Bangladešu i Mjanmaru/Burmi osigurao 36 milijuna EUR humanitarne pomoći, koja se sastojala od osnovne zdravstvene skrbi, vode, sanitarnih usluga, skloništa, prehrane, obrazovanja, zaštite, psihosocijalne podrške i smanjenja rizika od katastrofa.

Filipini

Mindanao trpi duge interne sukobe zbog kojih otprilike 400 000 ljudi treba humanitarnu pomoć (uključujući interno raseljene osobe i povratnike). Usto, Filipini spadaju među zemlje koje su najviše podložne katastrofama. EU je ovoj državi dodijelio ukupno 6,7 milijuna EUR za humanitarnu pomoć osobama koje su pogođene sukobima na otoku Mindanao (hitna skloništa, voda, sanitarne i higijenske usluge, zdravstvena skrb, prehrambeni i neprehrambeni proizvodi, obrazovanje) te za odgovor na hitne situacije izazvane prirodnim katastrofama i mjere za pripravnost za katastrofe.

Sirijska kriza

Ovo je deveta godina sirijskog sukoba, u kojem više od 11 milijuna ljudi u državi treba humanitarnu pomoć. EU je pružio ukupno 260 milijuna EUR spasonosne pomoći za hranu, lijekove, vodu i skloništa unutar Sirije i za sirijske izbjeglice u Libanonu, Jordanu i Egiptu. U susjednim državama Libanonu i Jordanu humanitarna sredstva EU-a iskorištena su za pomoć u novcu najranjivijim izbjeglicama jer je to bilo najekonomičnije i najdostojanstvenije rješenje.

Glavna uprava ECHO sudjelovala je u brojnim međunarodnim diplomatskim inicijativama, kao što su treća konferencija „Potpora budućnosti Sirije i regije" održana u Bruxellesu, humanitarna radna skupina Međunarodne skupine za potporu Siriji u Ženevi, sastanci viših dužnosnika u Ženevi u veljači i u Kopenhagenu u studenome.

Irak

U Iraku je 6,7 milijuna ljudi i dalje trebalo humanitarnu pomoć, uključujući 1,6 milijuna interno raseljenih osoba, od kojih je 375 000 živjelo u kampovima. Glavna uprava ECHO izvela je operacije vrijedne 38 milijuna EUR za hitnu zdravstvenu skrb, osnovna skloništa, sigurnu vodu, sanitarne i higijenske usluge i humanitarnu zaštitu, ponajprije za interno raseljene osobe. Podržavala je pomoć žrtvama seksualnog nasilja te pružanje fizikalne terapije i rehabilitacijske podrške žrtvama sukoba, posebice ciljanim skupinama kao što su jezidi u sjeverozapadnom Iraku.

Glavna uprava ECHO podržala je ponovno pokretanje osnovnih javnih usluga u područjima pogođenima ratom te je omogućila povratak 4,5 milijuna ljudi. U tu se podršku ubrajalo obrazovanje u izvanrednim situacijama s ciljem vraćanja djece u školu, često nakon nekoliko

godina prekida.

Glavna uprava ECHO pružila je pravnu pomoć obiteljima u ishođenju identifikacijskih isprava koje su izgubljene ili pod kontrolom takozvane Islamske države nisu ni bile izrađene te je omogućila osnovne usluge u prenapučenim zatvorima, pomoć maloljetnicima u maloljetničkim zatvorima i mehanizme na razini zajednica za reintegraciju bivše djece vojnika.

Jemen

Ova država prolazi kroz najveću humanitarnu krizu na svijetu: 24,1 milijun ljudi (80 % stanovništva) treba pomoć, od čega je tri milijuna interno raseljeno. Dvadeset milijuna Jemenaca pogođeno je nesigurnošću opskrbe hranom, a najmanje 238 000 ljudi glađu. Usto, država je suočena s kolapsom zdravstvenih usluga zbog kojeg 19,7 milijuna ljudi treba pomoć, sumnja se na 460 000 slučaja kolere, ograničen je i nedostatan uvoz hrane, goriva i lijekova, a škole se zatvaraju.

Glavna uprava ECHO izvela je operacije vrijedne 115 milijuna EUR da bi u područjima pogođenima ratom i među raseljenom populacijom pružila hranu, zdravstvenu skrb, obrazovanje, vodu, skloništa i higijenske potrepštine. Sredstva su upotrijebljena za liječenje jako pothranjene djece, suzbijanje epidemije kolere, ospica i difterije, rehabilitaciju osoba s invaliditetom, obnovu učionica te podršku uslugama humanitarnog zračnog prijevoza Ujedinjenih naroda (UNHAS), kojima se humanitarnim radnicima omogućuje nužan i pouzdan zračni i morski prijevoz.

Turska

U Turskoj je i dalje smještena najveća zajednica izbjeglica na svijetu: 3,6 milijuna Sirijaca pod privremenom je zaštitom, a otprilike 370 000 drugih izbjeglica registrirano je pod međunarodnom zaštitom. U okviru prve i druge tranše Instrumenta za izbjeglice u Turskoj EU je osigurao ukupno 2,4 milijarde EUR humanitarne pomoći za 1,7 milijuna izbjeglica u sklopu 64 projekta i preko 19 partnerskih organizacija koje su bave osnovnim potrebama, neformalnim obrazovanjem, zaštitom i zdravljem.

U 2019. glavna uprava ECHO sklopila je ugovore vrijedne 1,021 milijardu EUR, većinom za Mrežu za hitnu socijalnu pomoć. U okviru tog vodećeg programa 1,7 milijuna izbjeglica primalo je mjesečne novčane isplate putem debitne kartice, koje su pokrivale njihove osnovne potrebe. Uvjetovana novčana pomoć za obrazovanje jest program obrazovanja u izvanrednim situacijama koji je obuhvatio više od 560 000 djece. U okviru tog programa ranjive obitelji primaju novčanu pomoć kako bi se izbjeglička djeca upisala u školu i redovito pohađala nastavu.

Zapadni Balkan

Početkom 2018. pojavila se nova „podruta” za izbjeglice, koja vodi kroz Bosnu i Hercegovinu (BiH) prema Hrvatskoj i Sloveniji. U 2019. u BiH je stiglo 29 000 ugroženih osoba, dok ih je 2018. bilo 24 000. Ukupan broj migranata i izbjeglica u BiH iznosi otprilike 8 000, od kojih približno 2 000 spava na ulici (bespravno u tuđim zgradama, u napuštenim zgradama ili na željezničkim postajama). EU je Bosni i Hercegovini pružio humanitarnu pomoć od

3,8 milijuna EUR. Glavna uprava ECHO preko svojih je humanitarnih partnera pružila zaštitu, zdravstvenu skrb i pomoć na terenu (uključujući identifikaciju ranjivih pojedinaca, pružanje nužnih prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, liječniku pomoć itd.) izbjeglicama i migrantima.

Ukrajina

Sukob pogađa više od 5,2 milijuna ljudi, od kojih 3,5 milijuna treba humanitarnu pomoć, većinom u područjima koja nisu pod vladinom kontrolom i duž obiju strana kontaktne linije. EU je zajedno s državama članicama najveći donator humanitarne pomoći i pomoći za rani oporavak/razvoj Ukrajini. Od početka sukoba donirao je više od 762,5 milijuna EUR, od čega je otprilike polovina humanitarna pomoć. Do sada je EU (preko Europske komisije) pružio više od 141,8 milijuna EUR humanitarne pomoći, a od toga je 23 milijuna EUR u 2019. izdvojeno za 11 partnera, koji rade na obje strane kontaktne linije u šest sektora intervencije: zdravlje, skloništa, voda, higijenske i sanitarne usluge, obrazovanje, osnovne potrebe i zaštita.

Libija

Humanitarnu pomoć treba 820 000 Libijaca. Dvadeset posto zdravstvenih ustanova zatvoreno je zbog uništenja, štete ili okupacije. Širi se kršenje međunarodnog humanitarnog prava, trgovina ljudima i prepreke pri pomaganju humanitarnim organizacijama u dostavi i pristupu.

Glavna uprava ECHO izvela je operacije vrijedne 8 milijuna EUR kojima je potpomogla osnovnu zdravstvenu skrb za žrtve sukoba, što je uključivalo hitne operacije ratnih ozljeda, komplete za prvu pomoć u slučaju trauma, fizičku rehabilitaciju, proteze i psihosocijalnu podršku, pružanje osnovnih lijekova i skrb za žrtve rodno uvjetovanog nasilja. Tako su ponovno uspostavljene usluge primarne zdravstvene skrbi u područjima koja su pogođena sukobima i osnovno obrazovanje u Bengaziju i Sirtu, zahvaljujući čemu su tisuće djece dobile pristup osnovnom obrazovanju i psihosocijalnoj pomoći. EU je pružio pomoć i u hrani i sredstvima za život te novčanu pomoć najranjivijim osobama. Jednako je pružao usluge svim ranjivim osobama, uključujući migrante, izbjeglice i tražitelje azila.

Egipat

U prenapučenim i najsiromašnijim dijelovima velikih gradova kao što su Kairo i Aleksandrija ostalo je odsječeno 250 000 registriranih izbjeglica, zbog čega su i zajednice koje su ih prihvatile vrlo ranjive. Otprilike 50 % izbjeglica došlo je iz Sirije, a ostali su većinom iz istočne Afrike, Iraka i Jemena.

Glavna uprava ECHO je 2019. izvela operacije vrijedne pet milijuna EUR za humanitarnu zaštitu, hitnu zdravstvenu skrb (među ostalim skrb za trudnice i rodilje te reproduktivnu zdravstvenu skrb), obrazovanje u izvanrednim situacijama i novčana sredstva za osnovne potrebe. Među izbjeglicama ima 38 % djece, a udio djece bez pratnje i djece odvojene od obitelji sve je veći.

Kriza naroda Sahravi

Nakon četiri desetljeća neriješenih političkih sukoba s humanitarnim posljedicama deseci tisuća izbjeglica naroda Sahravi odsječeni su u zaboravljenoj i dugotrajnoj krizi. Žive u pet

kampova u pustinji na sjeverozapadu Alžira, a njihovo preživljavanje ovisi o humanitarnoj pomoći.

Glavna uprava ECHO izvela je operacije vrijedne devet milijuna EUR u kojima je pružala hranu, borila se protiv sve veće pothranjenosti djece i žena naroda Sahravi te osigurala sigurnu vodu za piće. Usto je pružala osnovne lijekove kojima je pokriveno 80 % zdravstvenih potreba stanovništva u kampovima i posebna potpora za osobe s invaliditetom. Nadalje, Glavna uprava ECHO omogućila je obrazovanje u izvanrednim situacijama, čime je poboljšala obrazovnu infrastrukturu i sanitarnu opremu u školama.

Horizontalni prioriteti

U skladu s prethodnim obvezama Glavna uprava ECHO dodijelila je 10 % proračuna EU-a za humanitarnu pomoć u 2019. obrazovanju u izvanrednim situacijama i nastavila je ispunjavati preuzetu obvezu da će 35 % humanitarne pomoći pružati u obliku novčanih transfera. U 2019. donijela je operativne smjernice naslovljene „Uključivanje osoba s invaliditetom u operacije humanitarne pomoći koje financira EU".

Obrazovanje u izvanrednim situacijama

Glavna uprava ECHO nastavila se globalno zalagati za obrazovanje u izvanrednim situacijama. Glavna uprava ECHO dodijelila je obrazovanju u izvanrednim situacijama 166 milijuna EUR, čime je podržala aktivnosti u 52 države, pomogla 2,5 milijuna korisnika te osigurala pristup sigurnom i kvalitetnom obrazovanju za djevojčice i dječake u najranjivijim situacijama.

Da bi skrenula pozornost javnosti na obrazovanje u izvanrednim situacijama i povećala njegovu vidljivost, Glavna uprava ECHO održala je u svibnju 2019. događaj na visokoj razini „Obrazovanje u izvanrednim situacijama: School4All" s povjerenikom Christosom Stylianidesom, dobitnikom Nobelove nagrade za mir Denisom Mukwegeom, ambasadoricom organizacije Handicap International Axelle Red i pjevačicom Typh Barrow. Glavna uprava ECHO pokrenula je kampanju na društvenim mrežama #RaiseYourPencil za #School4All u znak solidarnosti sa svom djecom koja ne mogu pohađati školu jer su pogođena krizama.

Novčana pomoć

Glavna uprava ECHO i dalje je poticala rasprave o novčanim transferima. Donošenjem zajedničkog izvješća o novčanim transferima u Nigeriji i Bangladešu kao pilot-zemljama uvelike je pridonijela boljoj koordinaciji donatora.

Glavna uprava ECHO objavila je dokument *EU Cash Compendium 2019: Doing More Cash, Better* (Novčani kompendij EU-a za 2019.: veća novčana pomoć za bolju humanitarnu pomoć), u kojem ističe rezultate na razini projekata pozivajući se na preporuke u svojim Smjernicama za opsežne novčane prijenose. U dokumentu je istaknuto što se u sklopu projekata obavlja drugačije, kako se slijede preporuke iz Smjernica za opsežne novčane transfere Glavne uprave ECHO, kako se osigurava koordinacija s drugim donatorima i mrežama za socijalnu pomoć te su navedeni prisutni izazovi i izvučene pouke. U više se država već postižu omjeri učinkovitosti 85:15 (85 % sredstava došlo je do ciljanih korisnika) i

više, kako je zamišljeno u Smjernicama.

Inovacije i sudjelovanje privatnog sektora

Glavna uprava ECHO nastavila je sudjelovati u globalnim debatama, posebno na godišnjem sastanku Svjetskoga gospodarskog foruma, u okviru Gospodarskog i socijalnog vijeća (ECOSOC) Ujedinjenih naroda na temu humanitarnih pitanja, u Općoj skupštini UN-a i na sastanku donatora o budućnosti inovacija u humanitarnom djelovanju u Berlinu. Glavna uprava ECHO nastavila je podržavati razvoj inovativnih pristupa u obliku Priloga o tematskim politikama humanitarnim provedbenim planovima, koji potiče partnere da digitalnim pristupima smanje ekološki otisak humanitarnog odgovora. Podržala je i nagradu Obzor 2020. Europskog vijeća za inovacije za „povoljnu visoku tehnologiju za pružanje humanitarne pomoći", koja će se dodijeliti 2020.

Vodstvo EU-a u okviru poziva na djelovanje za zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja u kriznim situacijama

Glavna uprava ECHO članica je globalne inicijative Poziv na djelovanje za zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja u kriznim situacijama. Fond Ujedinjenih naroda za stanovništvo (UNFPA) vodio je projekt poboljšanih kapaciteta za odgovor (program Glavne uprave ECHO), u kojem je poticao razvoj međuagencijskih standarda o rodno uvjetovanom nasilju u kriznim situacijama i savjetovao kako pripremiti planove za poziv na djelovanje u specifičnim kontekstima (na temelju pilot-projekata u Nigeriji i DR Kongu). Tijekom 2018. i 2019. Glavna uprava ECHO dodijelila je otprilike 52 milijuna EUR u svrhu sprečavanja seksualnog nasilja i rodno uvjetovanog nasilja te odgovora na to nasilje. Glavna uprava ECHO pokrenula je svoju prvu e-edukaciju o mjerilu rodne i dobne ravnopravnosti.

Program „ECHO Flight" (Afrika) i potpora uslugama humanitarnog zračnog prijevoza

ECHO Flight usluga je humanitarnog zračnog prijevoza koja ima šest zrakoplova i proračun od 12,4 milijuna EUR, a besplatna je za partnere Glavne uprave ECHO i humanitarne organizacije. U okviru te usluge 2019. je podržano više od 250 projekata te je prevezeno više od 25 000 humanitarnih radnika i oko 200 tona humanitarnog tereta.

Nadalje, EU je pridonio neprofitnim uslugama humanitarnog zračnog prijevoza te je donirao, primjerice, 25 milijuna EUR usluzi humanitarnog zračnog prijevoza u okviru Svjetskog programa za hranu Ujedinjenih naroda (UNHAS) i njezinim logističkim operacijama u 12 zemalja.

Sažetak evaluacija izvršenih 2019.

Kombinirana evaluacija humanitarnih intervencija Europske unije u središnjoj Africi i humanitarne koordinacije (2014.–2018.)

EU je uvelike doprinio rješavanju najhitnijih potreba i jačanju humanitarnih odgovora u središnjoj Africi. Posebno su važne bile aktivnosti Glavne uprave ECHO i pouzdano postizanje željenih rezultata s pomoću partnera i podrške koordinacijskoj ulozi Ureda Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova, posebice u pogledu uklanjanja nedostataka u

koordinaciji.

U evaluaciji su naglašeni izazovi povezani s ispunjavanjem kroničnih potreba i uklanjanjem nedostataka u koordinaciji koji još postoje te su iznesene preporuke za podršku budućoj humanitarnoj pomoći EU-a i koordinaciji u ovoj regiji.

Kombinirana evaluacija humanitarnih intervencija Europske unije u Afganistanu i partnerstva s Norveškim vijećem za izbjeglice (2014.–2018.)

U evaluaciji je utvrđeno da je Glavna uprava ECHO ključni sudionik u humanitarnoj pomoći Afganistanu te da podržava sinergije između razvojnih i humanitarnih mjera. Glavna uprava ECHO pomaže u rješavanju neposrednih posljedica sukoba i katastrofa, i to u okviru mehanizma za krizne situacije i novčanom pomoći (većinom se pomaže na temelju potreba) za interno raseljene osobe.

Evaluacijom partnerstva utvrđena je visoka kvaliteta partnerstva. Predstavljeni su uvjerljivi dokazi o redovitoj, sveobuhvatnoj i transparentnoj razmjeni informacija na svim razinama, a ključni čimbenik je povjerenje. Postoje i određeni nedostaci: neki su procesi bili neučinkoviti, došlo je do nedostataka u internoj komunikaciji, a zahtjevi za reviziju skupo su stajali oba partnera.

Proračun za 2019.

1. Popis sporazuma o financiranju koje je Komisija sklopila u području humanitarne pomoći[3]: Sporazumi o humanitarnoj pomoći koje je sklopio EU dostupni su na internetskim stranicama sustava financijske transparentnosti (Financial Transparency System – FTS).

2. Izvršenje proračuna

IZVRŠENJE PRORAČUNA GLAVNE UPRAVE ECHO za 2019.

Osim vanjskih namjenskih prihoda od država članica

Regija/država	Iznos	%
Afrika	**632**	**29 %**
Sudan i Južni Sudan	105	
Središnja Afrika	68	
Velika jezera	72	
Rog Afrike	163	
Južna Afrika, Indijski ocean	60	
Zapadna Afrika	138	
Sjeverna Afrika	17	
Afrika	10	

[3] Uključujući imena odgovarajućih partnerskih organizacija.

Bliski istok, jugoistočna Europa i istočne susjedne države	**1 062**	**50 %**
Bliski istok	436	
Jugoistočna Europa i istočne susjedne države	627	
Azija, Pacifik	**127**	**6 %**
Jugozapadna i srednja Azija	75	
Jugoistočna Azija i Pacifik	52	
Latinska Amerika, Karibi	**104**	**5 %**
Latinska Amerika	84	
Karibi	20	
Katastrofe u cijelom svijetu	**40**	**2 %**
Civilna zaštita[4]	**95**	**4 %**
Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a	**18**	**1 %**
Komplementarne operacije i potpora	**68**	**3 %**
UKUPNO	**2 146**	**100 %**

(u milijunima EUR)

DODATNE INFORMACIJE I IZVORI

- Opće informacije o Glavnoj upravi ECHO: http://ec.europa.eu/echo/en
- Financijske informacije o aktivnostima Komisije u području humanitarne pomoći 2019.: https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/financing-decisions-hips-2019_en
- Operativne informacije iz prethodnih godina: https://ec.europa.eu/echo/who/accountability/annual-reports_en
- Godišnje izvješće o radu za 2019., Glavna uprava ECHO: https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-report-2019-european-civil-protection-and-humanitarian-aid-operations-echo_en
- Godišnje izvješće o upravljanju i uspješnosti za 2019.: https://ec.europa.eu/info/publications/annual-management-and-performance-report-2019_en
- Izvješće o evaluacijama Glavne uprave ECHO: http://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations en
- Podaci o financiranju humanitarne pomoći Europske komisije i država članica: https://webgate.ec.europa.eu/hac/
- Indeks globalnog rizika INFORM:

4 Aktivnosti pod ovom stavkom nisu obuhvaćene Uredbom o humanitarnoj pomoći i nisu financirane iz proračuna za humanitarnu pomoć.

https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/inform-index

Popis partnera koji su potpisali okvirni sporazum o partnerstvu za 2014.

http://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/weblistpartners.pdf